

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA DE ASIGURARE
A CALITĂȚII**

Raionul

Localitatea

Instituția de învățământ

Numele, prenumele elevului

BIOLOGIA

**PRETESTARE
CICLUL LICEAL**

Profil umanist, arte

02 aprilie 2015

Timp alocat: 180 de minute

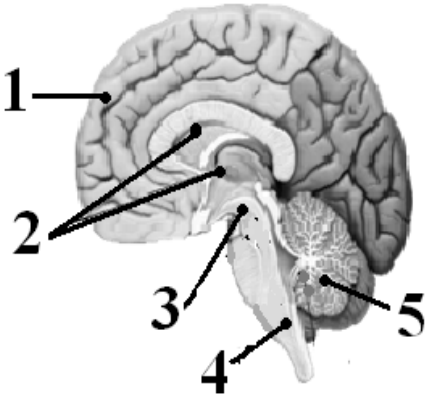
Rechizite și materiale permise: *pix cu cerneală albastră.*

Instrucțiuni pentru candidat:

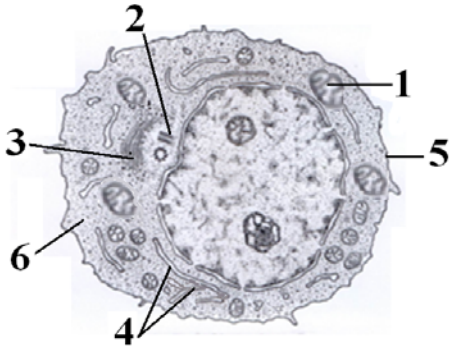
- Citește cu atenție fiecare item și efectuează operațiile solicitate.
- Lucrează independent.

Îți dorim mult succes!

Scor total acumulat _____

1	<p>Explică în spațiul rezervat, esența noțiunilor, aducînd pentru fiecare explicație cîte un exemplu corespunzător.</p> <p>a) Factori biologici –</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <p>b) Metodele selecției -</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
2	<p>Stabilește ce reprezintă schema de mai jos (a)? Completează legenda respectivă (b) și răspunde la întrebarea asociată (c).</p> <div data-bbox="252 801 683 1205"> </div> <p>a) Schema reprezintă -</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <p>b) Legenda:</p> <p>1. <hr/></p> <p>2. <hr/></p> <p>3. <hr/></p> <p>4. <hr/></p> <p>5. <hr/></p> <p>c) Ce funcții îndeplinesc structurile indicate pe schemă prin cifrele 1, 4 și 5?</p> <p>Cifra 1 -</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <p>Cifra 4 -</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <p>Cifra 5 -</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9
3	<p>În seriile de mai jos subliniază noțiunile ce caracterizează încrengătura Viermii inelați:</p> <p>a) Schelet hidrostatic // schelet intern;</p> <p>b) sistem nervos difuz // sistem nervos ganglionar;</p> <p>c) sistem circulator închis // sistem circulator deschis;</p> <p>d) organe de excreție - metanefridii // organe de excreție – rinichi;</p> <p>e) corp segmentat // corp nesegmentat;</p> <p>f) majoritatea reprezentanților sunt hermafrodiți // reprezentanții - unisexuați;</p> <p>g) reprezentant – ascarida // reprezentant – lipitoarea.</p>	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7

4	<p>Completează careurile libere ale schemei alăturate și scrie 2 funcții ale proteinelor în celulă.</p> <div data-bbox="225 230 1358 629"> <p style="text-align: center;">Componenta chimică a celulei</p> <pre> graph TD A[Componenta chimică a celulei] --> B[ ] A --> C[ ] B --> D[săruri] B --> E[H₂O] C --> F[ ] C --> G[proteine] C --> H[ ] C --> I[ ] </pre> </div> <p>Funcțiile proteinelor:</p> <p>1. _____</p> <p>_____</p> <p>2. _____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
5	<p>Citind afirmațiile de mai jos, încercuiește litera A, dacă ai apreciat că afirmația este corectă și litera F, dacă afirmația este falsă. În cazul în care ai încercuit litera F, scrie în spațiile rezervate afirmația corectă, substituind totodată cuvintele evidențiate.</p> <p>a) A F Biosfera este nivelule superior de organizarea a materiei vii.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>b) A F Cristalinul ochiului este responsabil de adaptarea vederii la distanță.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>c) A F Formarea sporilor este un tip de reproducere sexuată la plante.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>d) A F Somatotropinul este unul din hormonii sintetizați de către pancreas.</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8
6	<p>Grupează noțiunile în triade, pornind de la următoarea consecutivitate: tipul organelor – exemplu 1 – exemplu 2.</p> <p>Mîna omului, organe rudimentare, piciorul calului, măseaua de minte, pleoapa a treia la om,organe omoloage.</p> <p>1. _____</p> <p>_____</p> <p>2. _____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2	L 0 1 2

7	<p>Textul propus descrie Celula animală care este reprezentată pe schema alăturată.</p> <p>A. Completează textul, plasînd în spațiul din paranteze numai cîte o cifră corespunzătoare de pe schemă.</p> <p><i>Celula de pe schemă este o celulă animală, deoarece este bine vizibil centrul celular (....). Celula dată mai conține mitocondrii (.....), reticul endoplasmatic (....), aparat Golgi (....).</i></p> <p>B. Completează chestionarul, încercuind pentru fiecare întrebare DA sau NU.</p> <table><tr><td>1. Celula animală are perete celular?</td><td>DA</td><td>NU</td></tr><tr><td>2. Celula animală conține lizozomi?</td><td>DA</td><td>NU</td></tr><tr><td>3. Celula de pe schemă poate fotosintetiza?</td><td>DA</td><td>NU</td></tr></table> <p>C. Răspunde la întrebarea de mai jos. Celula de pe schemă este numită – celulă eucariotă. Argumentează - de ce?</p> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div> <div></div>	1. Celula animală are perete celular?	DA	NU	2. Celula animală conține lizozomi?	DA	NU	3. Celula de pe schemă poate fotosintetiza?	DA	NU		L 0 1 2 3 4 5 6 7 8	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8						
1. Celula animală are perete celular?	DA	NU																	
2. Celula animală conține lizozomi?	DA	NU																	
3. Celula de pe schemă poate fotosintetiza?	DA	NU																	
8	<p>Compară plantele Conifere și Angiosperme. Scrie două asemănări esențiale și conform criteriilor stipulate, notează în tabel deosebiri.</p> <p style="text-align: center;">Asemănări:</p> <p>1. _____</p> <p>2. _____</p> <p style="text-align: center;">Deosebiri:</p> <table><tr><th>Conifere</th><th>Criteriile:</th><th>Angiosperme</th></tr><tr><td></td><td>1. Prezența fructului</td><td></td></tr><tr><td></td><td>2. Organul reproducerii sexuate</td><td></td></tr></table>	Conifere	Criteriile:	Angiosperme		1. Prezența fructului			2. Organul reproducerii sexuate		L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6							
Conifere	Criteriile:	Angiosperme																	
	1. Prezența fructului																		
	2. Organul reproducerii sexuate																		
9	<p>În coloana I sunt indicate grupurile de organisme, iar în coloana a II-a – exemple. Înscrie în spațiul rezervat, conform noțiunilor din coloana I, cifrele corespunzătoare din coloana a II-a, care pot fi scrise o singură dată.</p> <table><tr><th>Coloana I</th><th>Coloana II</th></tr><tr><td>A. Protozoare: _____</td><td>1. Amiba;</td></tr><tr><td>B. Ciuperci: _____</td><td>2. zbîrciog;</td></tr><tr><td>C. Nevertebrate: _____</td><td>3. parameciul;</td></tr><tr><td></td><td>4. penicillium;</td></tr><tr><td></td><td>5. planaria;</td></tr><tr><td></td><td>6. crabul;</td></tr><tr><td></td><td>7. lăcusta.</td></tr></table>	Coloana I	Coloana II	A. Protozoare: _____	1. Amiba;	B. Ciuperci: _____	2. zbîrciog;	C. Nevertebrate: _____	3. parameciul;		4. penicillium;		5. planaria;		6. crabul;		7. lăcusta.	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
Coloana I	Coloana II																		
A. Protozoare: _____	1. Amiba;																		
B. Ciuperci: _____	2. zbîrciog;																		
C. Nevertebrate: _____	3. parameciul;																		
	4. penicillium;																		
	5. planaria;																		
	6. crabul;																		
	7. lăcusta.																		

10	Completează tabelul ce urmează, comparînd, potrivit criteriilor indicate clasele animalelor - reptile cu mamifere .	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8																				
	<table><tr><th>Nr</th><th>Criterii:</th><th>Reptile</th><th>Mamifere</th></tr><tr><td>1</td><td>Metabolismul energetic (<i>animale poichiloterme sau homeoterme</i>)</td><td></td><td></td></tr><tr><td>2</td><td>Numărul camerelor inimii</td><td></td><td></td></tr><tr><td>3</td><td>Specificul reproducerii (<i>ovipare sau uterine</i>)</td><td></td><td></td></tr><tr><td>4</td><td>Reprezentanți (<i>cîte un exemplu</i>)</td><td></td><td></td></tr></table>	Nr	Criterii:	Reptile	Mamifere	1	Metabolismul energetic (<i>animale poichiloterme sau homeoterme</i>)			2	Numărul camerelor inimii			3	Specificul reproducerii (<i>ovipare sau uterine</i>)			4	Reprezentanți (<i>cîte un exemplu</i>)				
Nr	Criterii:	Reptile	Mamifere																				
1	Metabolismul energetic (<i>animale poichiloterme sau homeoterme</i>)																						
2	Numărul camerelor inimii																						
3	Specificul reproducerii (<i>ovipare sau uterine</i>)																						
4	Reprezentanți (<i>cîte un exemplu</i>)																						
11	Din noțiunile propuse mai jos, formează lanțul logic ce ilustrează traseul parcurs de sînge prin marea circulație . Completează schema cu cifrele respective (a). Răspunde la întrebările (b) și (c). <div><div>1 - aorta; 2 – ventricul stîng; 3 - vene; 4 – celulele țesuturilor și organelor; 5 – atricul drept.</div><div>a) <div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div></div></div><div>b) Ce tip de sînge circulă prin aortă (<i>neoxigenat sau oxigenat</i>) ?</div><div></div><div></div><div>c) Ce procese au loc în celulele țesuturilor și organelor?</div><div></div><div></div><div></div></div>	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7																				
12	Subliniază noțiunea care nu se încadrează în grupul tematic. Pentru fiecare cuvînt selectat, argumentează printr-o frază, decizia selectării și decizia asocierii termenilor biologici. <table><tr><td>A</td><td>B</td><td>C</td></tr><tr><td>Reticul endoplasmatic</td><td>Eritrocite</td><td>Frunza</td></tr><tr><td>Nucleu</td><td>Leucocite</td><td>Rădăcina</td></tr><tr><td>Mitocondrii</td><td>Osteocite</td><td>Floarea</td></tr><tr><td>Plastide</td><td>Trombocite</td><td>Tulpina</td></tr></table> <div><div>A.</div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div></div> <div><div>B.</div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div></div>	A	B	C	Reticul endoplasmatic	Eritrocite	Frunza	Nucleu	Leucocite	Rădăcina	Mitocondrii	Osteocite	Floarea	Plastide	Trombocite	Tulpina	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9					
A	B	C																					
Reticul endoplasmatic	Eritrocite	Frunza																					
Nucleu	Leucocite	Rădăcina																					
Mitocondrii	Osteocite	Floarea																					
Plastide	Trombocite	Tulpina																					

	C.		
13	<p>Rezolvă problema:</p> <p>Abilitatea de a lucra cu mâna stîngă și lipsa premolarilor se moștenesc dominant. A fi stîngaci și prezența dinților premolari sunt trăsături recesive. Genele sunt localizate în diferiți cromozomi autozomali.</p> <p>În familia, unde ambii părinți sunt dreptaci și au dinții premolari, primul copil este stîngaci. Care este probabilitatea, că în familia dată, se va naște un copil dreptaci cu dinți premolari.</p>	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	L 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

[illegible]